

LEGE
cu privire la activitatea de audit

nr. 729-XIII din 15.02.1996

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.20-21/214 din 04.04.1996

* * *

Abrogat: 01.01.2008

[Legea R.Moldova nr.61-XVI din 16.03.2007](#)

C U P R I N S

Capitolul I
PRINCIPII GENERALE

[Articolul 1.](#) Noțiuni principale

[Articolul 2.](#) Agentul auditului

[Articolul 3.](#) Obiectul auditului

[Articolul 4.](#) Scopul auditului

[Articolul 5.](#) Genurile de audit

[Articolul 6.](#) Restricții

Capitolul II
ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE AUDIT

[Articolul 7.](#) Reglementarea activității de audit

[Articolul 8.](#) Comisia de atestare

[Articolul 9.](#) Asociația organizațiilor de audit

[Articolul 10.](#) Resursele financiare ale Asociației

[Articolul 11.](#) Controlul organizațiilor de audit

Capitolul III
EXERCITAREA AUDITULUI. RESPONSABILITĂȚI

[Articolul 12.](#) Obligațiile agentului economic

[Articolul 13.](#) Drepturile auditorului

[Articolul 14.](#) Obligațiile auditorului

[Articolul 15.](#) Modalitatea de exercitare a auditului

[Articolul 16.](#) Responsabilitatea organizației de audit

[Articolul 17.](#) Soluționarea litigiilor

[Articolul 18.](#) Dispoziții finale și tranzitorii

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Prezenta lege stabilește bazele juridice, economice și organizatorice ale activității de audit.

Capitolul I PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se utilizează următoarele noțiuni:

agent economic – întreprindere, organizație, instituție cu orice formă de organizare juridică și tip de proprietate;

asociație a organizațiilor de audit – asociație a agenților auditului;

audit – activitate antreprenorială de efectuare independentă a verificării și certificării evidenței contabile și bilanțului contabil (financiar) pentru a se constata autenticitatea acestora și conformitatea operațiunilor economico-financiare cu actele legislative și cu alte acte normative, precum și de acordare a asistenței de audit cu caracter nematerial. Auditul se exercită distinct de controlul financiar de stat;

auditor – specialist independent cu studii superioare financiare, economice și de drept, titular al unui certificat de calificare ce îi conferă dreptul de a verifica și certifica evidența contabilă și bilanțurile contabile (financiare) ale agenților economici. În baza verificării, auditorul întocmește un raport de expertiză contabilă și evaluează patrimoniul la privatizare și acționarizare;

certificat de calificare – document, eliberat auditorului de o comisie de atestare, prin care se confirmă posesia de cunoștințe necesare practicării activității de audit într-un anumit domeniu;

organizație de audit – întreprindere independentă, cu orice formă de organizare juridică, creată de o persoană fizică (de un grup de persoane fizice) sau de o persoană juridică, inclusiv străină, sau împreună cu ea, care dispune de licență pentru activitate în domeniu, înregistrată în calitate de agent al antreprenoriatului.

[Art.1 modificat prin [Legea nr.333-XV din 24.07.2003](#), în vigoare 19.09.2003]

Articolul 2. Agentul auditului

(1) Agent al auditului este organizația de audit care desfășoară activitate de audit pe principiile independenței, confidențialității și obiectivității.

(2) Organizația de audit se fondează în conformitate cu [Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi](#).

(3) În organizația de audit înregistrată sub formă de societate pe acțiuni auditorii dețin cel puțin 51 la sută din acțiunile cu drept de vot.

Articolul 3. Obiectul auditului

Obiect al auditului sînt toți agenții economici de pe teritoriul republicii, inclusiv ai altor state. Sub incidența prezentei legi nu se află Banca Națională a Moldovei.

Articolul 4. Scopul auditului

(1) Scopul auditului îl constituie verificarea și analiza bilanțului financiar, declarațiilor fiscale, documentației de plată și de decontări și a altor obligațiuni financiare ale agenților economici pentru constatarea autenticității, deplinătății și conformității acestora cu legislația în vigoare și cu cerințele de ținere a evidenței contabile și de întocmire a bilanțurilor contabile.

(2) Organizația de audit poate acorda agenților economici asistență privind organizarea, restabilirea și ținerea evidenței contabile, întocmirea bilanțurilor contabile și a declarațiilor fiscale, estimarea situației financiare, analiza activității economico-financiare, organizarea evidenței computerizate, evaluarea patrimoniului, impozitarea și gestiunea, precum și asistență juridică în problemele de activitate economico-financiară.

Articolul 5. Genurile de audit

(1) Există următoarele genuri de audit:

a) auditul agenților economici (auditul general);

- b) auditul instituțiilor financiare;
- c) auditul companiilor de asigurare;
- d) auditul participanților profesioniști la piața hârtiilor de valoare.

(2) Auditul poate fi exercitat din inițiativa agentului economic și/sau din oficiu.

(3) Auditul din inițiativa agentului economic se efectuează în bază de contract încheiat între acesta și organizația de audit, în limitele și în problemele stabilite de acest agent.

(4) Auditul din oficiu se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 6. Restricții

(1) Organizația de audit nu este în drept să desfășoare alte activități decât cea de audit.

(2) Auditul nu poate fi exercitat dacă:

a) auditorul este proprietar, conducător, persoană cu funcții de răspundere în cadrul agentului economic auditat sau participă în alt mod la gestionarea acestuia ori se află în legături de rudenie (inclusiv de gradul III) sau în relații de serviciu cu proprietarul, conducătorul, persoana cu funcții de răspundere a acestui agent economic;

b) auditorul acordă agentului economic auditat asistență în organizarea și ținerea evidenței contabile și/sau în restabilirea acesteia, precum și în întocmirea bilanțurilor financiare;

c) auditorul este privat de dreptul de a desfășura activitate de audit;

d) organizația de audit nu dispune de licență pentru genurile respective de audit.

[Art.6 modificat prin [Legea nr.333-XV din 24.07.2003](#), în vigoare 19.09.2003]

Capitolul II

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE AUDIT

Articolul 7. Reglementarea activității de audit

(1) Activitatea de audit, cu excepția auditului participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare se desfășoară în baza licenței eliberate de Camera de Licențiere în conformitate cu legislația în vigoare și certificatului emis de comisia de atestare de pe lângă Ministerul Finanțelor sau de pe lângă Banca Națională a Moldovei.

(2) Auditul participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare se desfășoară în baza licenței eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare.

(3) Organizațiile de audit străine (auditorii) pot desfășura activitate pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile alin.(1).

(4) Camera de Licențiere este în drept să retragă licența în temeiul hotărârii instanței de judecată privind privarea de dreptul de a desfășura activitate de audit, precum și în cazul în care Asociația organizațiilor de audit demonstrează că organizația de audit (auditorul):

a) a eliberat intenționat un raport de expertiză contabilă ce nu corespunde datelor din evidența contabilă a agentului economic auditat (încălcare intenționată a standardelor de audit);

b) efectuează orice altă activitate antreprenorială concomitent cu cea de audit;

c) nu posedă un auditor calificat.

(5) Evidența eliberării și retragerii certificatelor de calificare este ținută la Ministerul Finanțelor. Acesta aprobă anual programele de calificare și examinare pentru atestare în toate genurile de audit și pentru conferirea calității de auditor, precum și standardele de audit.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.130-XVI din 07.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.333-XV din 24.07.2003](#), în vigoare 19.09.2003]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.902-XIV din 24.03.2000](#), în vigoare 31.03.2000]

Articolul 8. Comisia de atestare

(1) În scopul conferirii calității de auditor pentru toate genurile de audit, cu excepția auditului instituțiilor financiare și auditului participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare, Ministerul Finanțelor instituie o comisie de atestare, care funcționează în temeiul unui regulament aprobat de el.

(2) Calitatea de auditor al instituțiilor financiare se conferă de către comisia de atestare a Băncii

Naționale a Moldovei, care funcționează în temeiul unui regulament aprobat de ea.

(3) Calitatea de auditor al participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare se conferă de către comisia de atestare a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care funcționează în temeiul unui regulament aprobat de ea.

[Art.8 modificat prin [Legea nr.130-XVI din 07.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

[Art.8 completat prin [Legea nr.902-XIV din 24.03.2000](#), în vigoare 31.03.2000]

Articolul 9. Asociația organizațiilor de audit

Asociația organizațiilor de audit (în cele ce urmează – Asociație) este o persoană juridică ale cărei sarcini sînt:

- a) coordonarea activității organizațiilor de audit;
- b) reprezentarea intereselor profesionale ale auditorilor;
- c) colaborarea cu organizații de profil străine;
- d) asigurarea apărării juridice a intereselor membrilor Asociației;
- e) elaborarea și prezentarea spre aprobare Ministerului Finanțelor a standardelor de audit și a programelor de calificare și examinare;
- f) prezentarea organizației de audit pentru retragerea licenței și certificatelor de calificare.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.333-XV din 24.07.2003](#), în vigoare 19.09.2003]

Articolul 10. Resursele financiare ale Asociației

(1) Resursele financiare ale Asociației se constituie din taxele de înscriere și din cotizațiile de membru al organizației de audit.

(2) Modul de depunere a cotizațiilor se stabilește în documentele de constituire a Asociației.

Articolul 11. Controlul organizațiilor de audit

Controlul asupra organizațiilor de audit este exercitat de organele de stat împuternicite.

Capitolul III

EXERCITAREA AUDITULUI. RESPONSABILITĂȚI

Articolul 12. Obligațiile agentului economic

(1) Agentul economic este obligat:

- a) să creeze condiții pentru realizarea unui audit oportun și perfect, să prezinte întreaga documentație solicitată și să dea auditorului explicații orale și scrise;
 - b) să înlăture orice impediment apărut în efectuarea auditului.
- (2) Se interzice agentului economic să modifice cadrul de probleme auditabile.

Articolul 13. Drepturile auditorului

Auditorul are dreptul:

- a) să-și planifice autonom exercitarea auditului conform contractului încheiat cu agentul economic;
- b) să stabilească formele și metodele de auditare conform standardelor;
- c) să verifice și să certifice întreaga documentație de evidență și de bilanț a agentului economic;
- d) să primească de la specialiștii agentului economic explicații orale și scrise;
- e) să solicite organizației de audit antrenarea în auditare și a altor auditori și specialiști;
- f) să refuze exercitarea auditului dacă agentul economic:
 - nu a prezentat documentele necesare ori a prezentat documente care conțin date incomplete sau eronate;
 - nu a eliminat impedimentele apărute în procesul auditului;
 - intervine în acțiunile auditorului.

Articolul 14. Obligațiile auditorului

(1) Auditorul este obligat:

a) să efectueze auditul cu imparțialitate, calitativ, în termen și în conformitate cu cerințele sistemului de evidență contabilă și de bilanț contabil și cu legislația în vigoare și să prezinte raportul respectiv de expertiză contabilă;

b) să informeze agentul economic despre imposibilitatea continuării auditului din cauza refuzului acestuia de a lichida încălcările depistate, creării și/sau neînlăturării impedimentelor;

c) să renunțe la efectuarea auditului dacă este interesat în activitatea agentului economic;

d) să asigure confidențialitatea intereselor agentului economic.

(2) La constatarea de încălcare a legislației în vigoare privind evidența contabilă, bilanțul contabil ce nu face obiectul auditului, auditorul este obligat să ceară agentului economic lichidarea ei.

Articolul 15. Modalitatea de exercitare a auditului

(1) Pe baza documentelor examinate, auditorul întocmește actul de control și raportul de expertiză contabilă.

(2) Actul de control se semnează de către auditor. Conducătorul agentului economic și șeful serviciului contabil iau cunoștință, contra semnătură, de acest act. Copia de pe act se păstrează în dosarele organizației de audit în decursul unui an.

(3) Raportul de expertiză contabilă se întocmește în temeiul actului de control și este un document cu putere juridică ce confirmă (infirmă) autenticitatea evidenței contabile și a bilanțului contabil și servește ca bază pentru predarea-primirea bilanțurilor financiare de către organele respective. Raportul de expertiză contabilă se semnează de auditor.

(4) Agenții economici pasibili de auditul din oficiu care, din cauze obiective, nu prezintă, concomitent cu bilanțul financiar anual, și raportul de expertiză contabilă, sînt obligați să prezinte contractul de audit, iar în termen de 10 zile după exercitarea auditului să depună raportul respectiv.

Articolul 16. Responsabilitatea organizației de audit

(1) Organizația de audit poartă răspundere materială față de agentul economic și față de beneficiarul de informații (acționari, investitori, creditorii), în conformitate cu prezenta lege și în condițiile contractului, pentru prejudiciul cauzat prin audit și servicii de consultanță necalitative, prin divulgare a informației confidențiale.

(2) Organizația de audit nu poartă răspundere pentru neveridicitatea documentelor justificative prezentate de agentul economic în procesul auditării.

Articolul 17. Soluționarea litigiilor

Litigiile dintre agentul economic și organizația de audit se soluționează în instanță de judecată competentă în modul stabilit de legislația în vigoare.

[Art.17 modificat prin [Legea nr.1009-XIII din 22.10.1996](#), în vigoare 12.12.1996]

Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul:

va prezenta în Parlament propuneri de aducere a actelor legislative în conformitate cu prezenta lege;

va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

(3) Organizațiile de audit în funcțiune la data intrării în vigoare a prezentei legi își vor aduce actele de constituire în conformitate cu această lege.

[Art.18 modificat prin [Legea nr.333-XV din 24.07.2003](#), în vigoare 19.09.2003]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Chișinău, 15 februarie 1996.

Nr.729-XIII.